

На основу члана 57. става 1. тачке 1.), а у вези члана 42. става 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09, 52/11 и 55/13), Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Сл. гласник“ РС бр. 30/10) и члана 25. став 1. тачка 1. Статута основне школе „Бошко Буха“, Школски одбор је на XXIX седници, дана 24.12.2013.године донео основни Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика ОШ „Бошко Буха“, Школски одбор је на VII седници одржаној 29.01.2015.године донео прве измене и допуне тог Правилника и једногласно донео

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ОШ „ БОШКО БУХА“

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује ОШ „ Бошко Буха“, (у даљем тексту: Школа), и то:

- 1) у време одржавања образовно-васпитног процеса у згради Школе и непосредној околини;
- 2) у време одржавања наставе у природи, екскурзија, излета и сличних активности које организује Школа.

Члан 1а.

Деца и ученици имају право на заштиту и безбедност у школи од поступака друге деце и ученика, као и запослених, родитеља односно старатеља и трећих лица којима се та безбедност угрожава.

Деца и ученици имају право на заштиту и безбедност и од елементарних непогода – поплава, земљотреса и других несрећа-удеса и катастрофа (ванредне ситуације) које могу да угрозе безбедност ученика у школи.

Члан 2.

У циљу заштите и безбедности ученика, Школа предузима следеће мере:

1. свакодневна сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
2. дежурство у Школи;
3. осигурање ученика;
4. обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика Школе;
5. општа хигијена у Школи и хигијена исхране;

6. уважавање личности ученика;
7. непосредна примена Протокола поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (“Сл. гл. РС” 30/2010);
8. друге мере у циљу заштите и безбедности ученика, утврђене Законом и општим актима Школе.

Директор школе има обавезу да у извештаје о свом раду и раду установе, које подноси органу управљања најмање два пута годишње, укључи и извештавање о стању и спровођењу мера заштите и безбедности ученика.“

Члан 3.

У поступку прописивања и извршавања мера заштите и безбедности ученика Школа сарађује са:

- 1.) Одељењем за друштвене делатности општине Звездара;
- 2.) Секретаријатом за образовање и децју заштиту града Београда;
- 3.) Министарством просвете, науке и технолошког развоја;
- 4.) Министарством саобраћаја;
- 5.) Министарством унутрашњих послова - одељење ОУП Звездара;
- 6.) Центром за социјални рад општине Звездара;
- 7.) Домом здравља општине Звездара.
- 8.) Центром за социјални рад општине Палилула
- 9.) Центром за социјални рад општине Гроцка
- 10.) Центром за социјални рад општине Вождовац
- 11.) Центром за социјални рад општине Стари Град
- 12.) Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд
- 13.) Институт за ментално здравље, Београд
- 14.) Друштво за помоћ МНРО „Стари Град“

САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Сарадња са Градским секретаријатом за образовање и децју заштиту и Општином Звездара.

Члан 4.

Школа води уредну евиденцију о редовном похађању наставе свих уписаних ученика.

Школа ажурира спискове деце која су уписала школу и доставља их општини Звездара чиме се остварује увид у број уписане деце сваке школске године.

Члан 5.

Као облик заштите ученика и школске имовине, локална самоуправа уграђује систем видео надзора.

Сарадња са Министарством просвете, науке и технолошког развоја

Члан 6.

У сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Школа се стара да сви облици васпитно образовног рада теку без застоја и проблема, да свеукупни односи учесника наставног процеса буду такви да ученици Школе буду заштићени од свих облика дискриминације и насиља.

Сарадња са Министарством саобраћаја и органима локалне самоуправе надлежним за послове саобраћаја и комуналне делатности

Члан 7.

Уз помоћ надлежних служби Министарства саобраћаја и органа локалне самоуправе надлежним за послове саобраћаја, Школа се стара да саобраћајна сигнализација у околини Школе буде постављена на начин на који ће се обезбедити максимална безбедност ученика приликом доласка и одласка из Школе.

Школа сарађује са комуналним службама локалне самоуправе ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу школи, правилног размештања контејнера да не ометају улаз у школско двориште, санирања последица елементарних непогода и др.

Сарадња са Министарством унутрашњих послова

Члан 8.

Овај вид сарадње одвија се првенствено кроз присуство школског полицајца свакодневно.

У време ваннаставних активности везаних за Школу (екскурзије, настава у природи и сл.), Школа је у обавези да благовремено пријави свако путовање ученика, како би радници МУП-а обавили преглед ангажованих аутобуса и старали се о безбедности ученика за време трајања путовања.

Директор школе је дужан да ОУП Звездара пријави одржавање манифестација у Школи и школском дворишту, најмање три дана пре дана одржавања.

Сарадња са Центром за социјални рад

Члан 9.

Педагошко-психолошка служба Школе, у сарадњи са одељењским старешинама остварује увид у породичне и социјалне прилике ученика. Кад уочи промене у

понашању и учењу ученика и у случају констатације да постоји недовољна брига и надзор у породици, обраћа се Центру за социјални рад општине Звездара, Гроцка и другим центрима, у циљу предузимања мера.

У циљу превенције болести зависности Школа сарађује са Саветовалиштем за децу и омладину.

Сарадња са родитељима

Члан 10.

Одељенски старешина дужан је да води уредну документацију о ученицима која садржи: адресу, кућни број телефона и број мобилног телефона.

Уколико родитељи благовремено не обавесте Школу о разлогу изостанка ученика, одељенски старешина дужан је да успостави контакт са родитељима уколико ученик дуже од 15 дана не похађа наставу.

Одељенски старешина у сарадњи са педагошко психолошком службом школе дужан је да обавести родитеље ученика о променама које су уочене у понашању ученика, а које указују на могућност угрожавања здравља и безбедности ученика.

Сарадња са Домом здравља Звездара

Члан 11.

Овај вид сарадње се одвија у обезбеђивању услова како би се у Школи вршили систематски и други здравствени прегледи свих ученика.

ДЕЖУРСТВО У ШКОЛИ

Члан 12.

Дежурство у Школи изводе дежурни наставници, главни дежурни наставник и помоћно техничко особље, у складу са процесом наставе.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава се 15 минута након завршетка последњег часа.

Главни дежурни наставници обавезни су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе и воде рачуна о благовременом почетку наставе. У случају недоласка неког наставника у Школу, обавештава директора школе, како би се предузеле мере за обезбеђивање замене; Координира рад осталих дежурних наставника, решава евентуалне конфликте међу ученицима и брине о њиховој општој безбедности у Школи. Све промене уписује у књигу дежурства и о томе обавештава директора школе.

Члан 13.

Школа ради у две смене и за сваки дан постоји распоред дежурства наставника.

Члан 14.

Дежурни наставници обавезани су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе, да се јаве главном дежурном, обављају дежурство у делу Школе предвиђеном распоредом дежурства, о свим променама обавештавају главног дежурног и старају о одржавању реда приликом уласка и изласка из школе.

Члан 15.

За време великог одмора дежурни наставници излазе у двориште и старају се о одржавању реда приликом изласка и уласка ученика у школску зграду.

Члан 16.

Након завршетка часа наставници излазе из учионице тек пошто из ње испрате све ученике.

Наставник који организује или води одељење или групу ученика на екскурзију, наставу у природи, посете установама културе и сл. или неке друге ваннаставне активности, дужан је да предузме мере безбедности и заштите ученика у складу са одредбама овог Правилника од почетка до краја тих активности.

Члан 17.

Директор Школе одговоран је за израду распореда дежурства и његово извршавање.

Члан 18.

Наставници на крају сваког часа напуштају учионицу тек пошто из ње испрате сваког ученика.

Наставник који организује допунски час или неке друге активности, дужан је да брине о боравку ученика од почетка до краја ових активности.

Члан 19.

Помоћно-техничко особље помаже у раду дежурним наставницима и дежура на свом радном месту и не удаљава се са њега без дозволе директора, секретара или дежурног наставника. У сарадњи са дежурним наставницима проверава разлоге доласка страних лица у Школу и прати њихово кретање у школској згради.

Помоћно техничко особље дужно је да се стара о томе да за време трајања часа улазна врата школе буду закључана или под сталним надзором, да дозволи улазак

лицима чији је долазак у школу најављен, а осталим лицима тек по одобрењу директора или секретара.

Члан 20.

Родитељима ученика није дозвољен улазак у учионице и кабинете школе за време наставе.

Приликом довођења и одвођења ученика родитељи долазе до учионице, односно кабинета где предају, односно преузимају своје дете.

У свим другим случајевима родитељи чекају у простору који је за то намењен, у холу школе непосредно до улазних врата, односно у другом простору који директор школе одреди за ту намену.

Дежурни наставник или помоћно технички радник дужан је да позове ученика или наставника ког родитељ тражи.

Члан 20а.

Директор школе може дозволити родитељу или старатељу, односно другом лицу које је одређено за личног пратиоца ученика, да присуствује настави и другим облицима образовно-васпитног рада.

Лице из става 1. овог члана је дужно да поштује упутства разредног старешине и других наставника и да својим присуством не ремети одвијање образовно-васпитног рада.

Члан 21.

Ученике у школу доводе и одводе родитељи, односно старатељи.

Изузетно ученике могу доводити и одводити и друга лица уколико родитељ, односно старатељ, о томе писмено обавести Школу, најкасније један дан раније.

У писменом обавештењу родитељ, односно старатељ, наводи личне податке особе (име и презиме, ЈМБГ и број личне карте као и дан и време у које ће именована особа довести, односно одвести, ученика.

Члан 21а.

Дежурни наставници, односно друго лице кога одреди директор школе задужени су за превентивну заштиту од физичких повреда.

Ова заштита подразумева проверу да у свакој учионици, а у складу са индивидуалним особеностима ученика који похађају наставу у тој учионици, постоји мека површина (струњача, јастуци и др.) за случај епилептичних и других напада; да су оштри предмети као и други предмети који представљају опасност по ученика обезбеђени и да се налазе ван домашаја ученика; да се приликом одржавања чистоће у школи стављају одговарајуће ознаке приликом прања подова који би упозорили на

клизавост; да су прилази школи очишћени у случају снежних падавина и поледице; као и друге активности које за циљ имају превенцију физичких повреда.

ОСИГУРАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 22.

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу осигурања ученика од последица несрећног случаја (незгоде) које се могу евентуално десити и са условима под којима се врши осигурање.

Школа ће на Савету родитеља упознати родитеље са понудама о осигурању које су приспеле у школу како би родитељи изабрали најповољнију. На основу избора родитеља директор школе закључује уговор о осигурању ученика.

ОПШТА ХИГИЈЕНА У ШКОЛИ И ХИГИЈЕНА ИСХРАНЕ УЧЕНИКА

Члан 23.

Школа је дужна да обезбеди одговарајуће хигијенске услове у свим просторијама где се изводи настава, у ходницима, трпезарији са кухињом и санитарним чворовима.

Запослени у школској кухињи су дужни да испуњавају услове на које их обавезују санитарни прописи (обавезни санитарни прегледи два пута годишње).

Сервирка је обавезна да свакога дана оставља узорке хране у фрижидеру за потребе санитарног инспектора.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Члан 24.

Здравствена заштита деце у Школи остварује се кроз сарадњу са Домом здравља Звездара (члан 9. Правилника)

Члан 25.

Школа је дужна да обезбеди постојање комплета за прву помоћ у школи и да обезбеди његову доступност свим запосленима.

Медицинске сестре су дужне да проверавају и допуњују садржину комплета за прву помоћ.

Члан 26.

У случају повређивања ученика Школа је дужна да обезбеди стручну лекарску помоћ ученику, уколико је она неопходна и да о повреди одмах обавести родитеље

Члан 26а.

У случају сумње о појави болести, нарочито инфективних болести, разредни старешина обавештава медицинску сестру који о томе извештава директора као и надлежну службу Дома здравља Звездара.

Члан 27.

Школа је дужна да обезбеди права ученика у складу са потврђеним међународним уговорима и Законом о основама образовања и васпитања а што се нарочито односи на:

- право на уважавање и свестрани развој личности;
- право на заштиту од дискриминације;
- право на заштиту од насиља у Школи.

Члан 27а.

Директор школе, на предлог Наставничког већа, доноси Протокол о поступању у случају повређивања ученика који тренутком доношења постаје саставни део овог Правилника.

Протокол садржи ближа упутства о поступању у случају повређивања ученика а која се тичу пружања прве помоћи, позивања дома здравља, обавештавања родитеља као и друга поступања наставног и ваннаставног особља.

Протокол се истиче на видно месту у наставничкој зборници и сви запослени у школи су дужни да се детаљно упознају са њим и у случају повређивања ученика поступају по упутствима садржаним у њему.

Члан 28.

Одељењске старешине су дужне да ученике упознају са њиховим правима и обавезама и другим питањима од значаја за њихово школовање.

Члан 29.

Обавеза свих запослених у Школи је да пријави директору Школе или Школском одбору кршење права ученика.

ЗАШТИТА ОД НАСИЉА И ЗЛОСТАВЉАЊА

Члан 30.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, или понављеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Насиље и злостављање може да се јави од стране: запосленог према ученику, ученика према другом ученику или запосленом, родитеља према свом детету, другом детету и ученику и према запосленом.

Насиље и злостављање може да се јави као физичко, психичко и социјално.

Члан 30а.

Школа има посебан Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања који чине: директор, наставници, стручни сарадници и родитељи.

Школа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Имена чланова Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања постављају се на видно место.

Члан 31.

Мере превенције

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности чији су циљеви:

9. стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
10. укључивање свих интересних група (ученици, запослени у школи, родитељи, локална заједница) доношење и развијање програма превенције;
11. подизање нивоа свести за препознавање насиља;
12. дефинисање поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља, којима се у школи ствара сигурно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације;
13. информисање свих интересних група о поступцима заштите;
14. унапређивање компетенција свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Превенција насиља, злостављања и занемаривања, као један од приоритета у остваривању обрзовно васпитног рада планира се Развојним планом и саставни је део Годишњег плана рада школе.

Члан 32.

Мере интервенције

Сазнање о насиљу – откривање одвија се:

15. опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
16. сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања ученика и породице, или путем поверавања непосредно од самог ученика или посредно од трећег лица (вршњака, родитеља...)

Сваки запослени у школи који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ, уколико процени да самостално не може да прекине насиље.

Након прекидања насиља запослени је дужан да обезбеди сигурност ученика.

После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава одељенски старешина.

Члан 33.

Одељенски старешина је дужан да по сазнању о насиљу и сумњи да се насиље дешава организује консултације чији је циљ да се:

17. разјасне околности и анализирају чињенице везане за случај насиља,
18. процени ниво ризика и направи план заштите,
19. донесе одлука о начину реговања и праћења.

Члан 34.

Консултације се обављају у школи са наставницима, Тимом за заштиту од насиља, психологом, директором, школским полицајцем, поштујући принцип поверљивости.

У зависности од сложености ситуације консултације се могу обавити и са службама:

20. Центром за социјални рад
21. Здравственом установом
22. Министарством унутрашњих послова.

Члан 35.

Након обављених консултација предузимају се следеће мере:

23. Информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима на насиље у породици
24. договор о заштити и мерама према ученику
25. организовање посебних програма оснаживања ученика за конструктивно поступање у ситуацијама насиља
26. предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених.

Члан 36.

У случају када постоји сумња да је ученик жртва злостављања или занемаривања од стране одрасле особе која није запослена у школи, директор школе подноси пријаву надлежној институцији:

27. здравственој установи (уколико је ученику неопходна здравствена заштита);
28. министарство унутрашњих послова (уколико је детету потребна физичка заштита или постоји сумња да је извршено кривично дело);
29. центру за социјални рад
30. Пријава садржи податке о ученику и разлоге за упућивање.
31. Пре подношења пријаве потребно је обавестити родитеље, осим ако постоји процена да ће тиме бити угрожена безбедност ученика.

Члан 37.

Нико од запослених у школи није овлашћен да спроводи истрагу или доказивања злостављања или занемаривања у породици.

Задаци школе у случају постојања сумње исцрпљују се подношењем пријаве надлежном органу.

Члан 38.

Сваки запослени у школи дужан је да директору школе пријави насиље од стране другог запосленог према ученику.

Уколико је због насиља наставника према ученику покренут дисциплински поступак директор школе је дужан да наставника удаљи са посла до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника одлуку о удаљењу дужан је да донесе Школски одбор.

Директор школе је одговоран за законитост рада школе и предузимања мера у складу са важећим законима.

Члан 39.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање објављен је у „Службеном гласнику“ РС број 30 од 2010. године и непосредно се примењује

ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА, ПОЖАРА, УДАРА ГРОМА И ДРУГИХ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Члан 40.

У циљу заштите ученика и запослених, у Школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност Школе довољним бројем ватрогасних апарата, обуку запослених за руковање њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених, у сарадњи са Управом противпожарне полиције и Ватрогасним друштвом.

Члан 41.

У Школи постоје лице противпожарне заштите, који су одговорни за то да су увек предузете све законске мере заштите од пожара.

Сви запослени у Школи су упознати са одредбама Правила заштите од пожара и обавезни су да га примењују.

Члан 42.

Школа је у обавези да врши редовну контролу громобранске инсталације од стране овлашћених организација и да поседује уредну документацију о томе. Евентуалне недостатке ће отклањати у најкраћем могућем року.

Члан 43.

Домар Школе је одговоран за то да сва електрична, водоводна и канализациона инсталација функционише нормално па је у том циљу обавезан да у најкраћем могућем року отклања мање кварове на овим инсталацијама.

За санирање већих кварова ће се постарати, у сарадњи са директором Школе, да се ангажује одговарајућа служба.

Члан 43а.

У случају елементарних непогода и других несрећа директор Школе дужан је да обезбеди одговорно поступање које за циљ има најпре заштиту живота људи а затим и заштиту имовине Школе.

У овом поступању директор сарађује са локалном самоуправом и другим надлежним службама.

ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 44.

Према члану 159. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник“ РС бр.72/09, 52/11 и 55/13) средства за спровођење заштите и безбедности ученика прописаним овим правилником, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика Основне школе „Бошко Буха“ у Београду бр.392/4 од 17. јуна 2009.године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Siniša Ranković
Синиша Ранковић, дипл. дефектолог

Овај Правилник је објављен на огласној табли школе 25.12.2013.године, прве измене и допуне Правилника дана 30.01.2015.године.